

อิทธิพลของตำแหน่งการจัดวางอิเล็กโทรดที่มีผลต่อกลไกการถ่ายเทความร้อนและมวลสารในวัสดุพรุนแบบไม่อิ่มตัวในระหว่างกระบวนการอิเล็กโทรไฮโดรไดนามิกส์

Influence of Positioned Electrode Arrangement on Heat and Mass Transfer in Unsaturated Porous Media during an Electrohydrodynamic Process

สุวิมล เส็นวงศ์ ณ ออยุธยา
ไชยณรงค์ จักรธรรานนท์
ผดุงศักดิ์ รัตนเดโช
ธัชพงศ์ กรวีร์รินทร์
รวีสุด สุหนทรินคะ
ปิยฉัตร บรรลุศิลป์

ภาควิชาวิศวกรรมเครื่องกล
คณะวิศวกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต
ปทุมธานี 12120
ประเทศไทย
โทร 02-5643001-9
* อีเมลล์ suwimon@crma.ac.th

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มุ่งเน้นศึกษาผลของการจัดวางตำแหน่งอิเล็กโทรดที่มีต่อการถ่ายเทมวลและความร้อนในแพคเบดแบบไม่อิ่มตัว (Unsaturated porous packed bed) ที่อยู่ภายใต้กระบวนการอบแห้งแบบใช้ลมร้อนร่วมกับสนามไฟฟ้า ตัวแปรที่ทำการศึกษา คือ จำนวนแท่งอิเล็กโทรด ($n = 1, 3$ และ 4 เส้น) และระยะห่างของอิเล็กโทรดกับกราวด์ ($L = 1$ ถึง 6 เซนติเมตร) ในการทดลองใช้สนามไฟฟ้าแรงดันสูงที่ 15 กิโลโวลต์ ความเร็วและอุณหภูมิของลมร้อนถูกทดสอบที่ 0.35 เมตรต่อวินาที และ 60 องศาเซลเซียสตามลำดับ เวลาของการอบแห้ง 24 ชั่วโมง ในการศึกษาครั้งนี้วัสดุพรุนที่ใช้ทดลองประกอบด้วยของเม็ดแก้ว (Glass beads) อากาศ และน้ำ จากการทดลองพบว่าตำแหน่งการจัดวางอิเล็กโทรดมีผลอย่างเด่นชัดต่อกลไกการถ่ายเทความร้อนและมวลภายในวัสดุพรุน พบว่าเมื่อระยะห่างระหว่างอิเล็กโทรดและกราวด์ยิ่งน้อยยิ่งทำให้การเพิ่มความชื้นของสนามไฟฟ้าสูงขึ้น โดยจำนวนของแท่งอิเล็กโทรดยิ่งมากยิ่งทำให้ความชื้นของสนามไฟฟ้าสูงขึ้นด้วยและเป็นผลทำให้เกิดการหมุนวนที่เรียกว่าโคโรนาวินด์ (Corona wind) มีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังส่งผลให้อัตราการอบแห้งมีค่าเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญอีกด้วย

คำสำคัญ: อิเล็กโทรไฮโดรไดนามิกส์ (EHD) กระบวนการอบแห้ง วัสดุพรุน การเพิ่มความสามารถในการถ่ายเทความร้อน

Abstract

This research aims to enhance heat and mass transfer in an unsaturated porous packed bed with electrohydrodynamic drying technique. The effects of hot-air and the number of the wire electrodes ($n = 1, 3$ and 4) longitudinal distance between electrodes and ground wires ($L = 1$ to 6 cm) are examined. The packed bed composes of water, air, and glass bead of 0.125 mm in diameter. High electrical voltage is applied at 15 kV. In addition, temperature and velocity of hot air are controlled at 60°C and 0.35 m/s, respectively. Each experiment has been investigated for 24 hours. The results show that the drying kinetics increase has been strongly when is shorter, and n increases.

Keywords: Electrohydrodynamics (EHD), Drying process, Porous media, Heat and mass transfer

1. บทนำ

การรักษาคุณภาพของผลิตภัณฑ์ด้วยวิธีกระบวนการอบแห้ง (Drying process) มีความสำคัญอย่างยิ่งต่ออุตสาหกรรมเกษตร การอบแห้งโดยวิธีการใช้ลมร้อน (Hot air drying) หรือการแผ่ความร้อนจากเครื่องทำความร้อน (Thermal radiant heater) เป็นที่นิยมกันใช้อย่างแพร่หลาย เนื่องจากสามารถควบคุมระดับอุณหภูมิของความชื้นที่ต้องการให้แก่ผลิตภัณฑ์และยังสามารถควบคุมช่วงเวลาการให้

งานเครื่องอบแห้งได้ตามต้องการ แต่อย่างไรก็ตามวิธีการอบแห้งโดยใช้ลมร้อนต้องการเวลาสำหรับกระบวนการอบแห้งค่อนข้างนานทำให้สิ้นเปลืองพลังงานมาก การใช้สนามไฟฟ้าร่วมกับกระบวนการอบแห้งด้วยลมร้อน สามารถช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการถ่ายเทมวลและความร้อนในวัสดุพรุน [1-3]

ในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา มีนักวิจัยหลายกลุ่มได้ศึกษาวิธีการเพิ่มการถ่ายเทมวลและความร้อนในกระบวนการอบแห้งดังกล่าวได้จากหลายงานวิจัย [4-7] Lai และ Sharma [8] ได้ศึกษาการเพิ่มอัตราการ

อบแห้ง โดยใช้ลมร้อนร่วมกับสนามไฟฟ้า โดยทำการศึกษาผลของจำนวนอิเล็กโทรดต่อการเกิดโคโรนาวินด์ เมื่อปล่อยลมร้อนผ่านบริเวณที่มีสนามไฟฟ้าแรงดันสูงที่ได้จากการวางอิเล็กโทรดแถวเดียว (Single electrode) และหลายแถว (Multiple electrodes) ที่วางขวางทิศทางการไหล โคโรนาวินด์ที่ได้จากการปล่อยกระแสจากอิเล็กโทรดจะไล่ความชื้นที่ผิวของเม็ดแก้ว (ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 3 และ 6 มิลลิเมตร) ที่มีความอึดตัวเท่ากับ 1 ขนาดสนามไฟฟ้า 25 กิโลโวลต์ เป็นระยะเวลา 5 ชั่วโมง ความเร็วลมเท่ากับ 1 และ 2.8 เมตรต่อวินาที จากผลการทดลองทำให้ทราบว่าอัตราการอบแห้งขึ้นกับความแข็งแรงของโคโรนาวินด์ และอิทธิพลของโคโรนาวินด์ (Corona wind) จะลดลงเมื่อความเร็วของกระแสอากาศมีค่ามากขึ้น และอิเล็กโทรดแถวเดียวจะให้ประสิทธิภาพมากกว่าอิเล็กโทรดหลายแถว

Kasayapanand [9] ใช้ระเบียบวิธีเชิงตัวเลขศึกษารูปแบบการเคลื่อนที่และการกระจายตัวของอนุกรมของของไหลผ่านกลุ่มท่อ (Tube bank) ภายใต้สนามไฟฟ้า รวมถึงศึกษาผลของตัวแปรที่มีต่อการเพิ่มสัมประสิทธิ์การพาความร้อน (Convection heat transfer coefficient) ผลที่ได้พบว่าการใช้สนามไฟฟ้าเพิ่มความสามารถในการถ่ายเทความร้อนได้ เมื่อตัวเลขเรย์โนลด์ (Reynolds number) ของของไหลมีค่าน้อย และที่ระยะห่างระหว่างผิวท่อและอิเล็กโทรดสั้นๆ

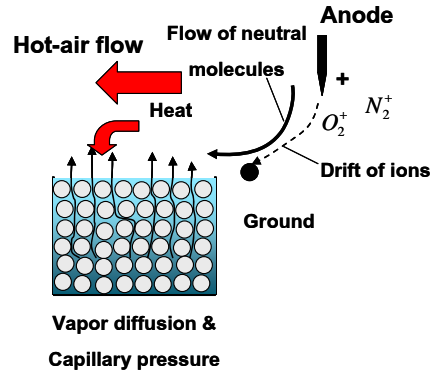
Chaktranond และ Rattanadecho [10] ศึกษาการใช้สนามไฟฟ้า เพื่อเพิ่มการถ่ายเทมวลและความร้อนในกระบวนการอบแห้งที่ใช้กระแสลมร้อนร่วมกับสนามไฟฟ้า โดยไฟฟ้าแรงดันสูงที่จ่ายไปยังลวดทองแดงซึ่งติดตั้งในแนวตั้งฉากและแนวขวางการไหลของกระแสลมถูกใช้อยู่ในช่วง 0 ถึง 15 กิโลโวลต์ ลูกแก้วที่บรรจุในแพคเกจมีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 0.125 และ 0.38 มิลลิเมตร อุณหภูมิและความเร็วของลมร้อนที่ไหลเข้าหน้าตัดทดสอบอยู่ที่ประมาณ 60 องศาเซลเซียส และ 0.35 เมตรต่อวินาทีตามลำดับ ผลการทดสอบแสดงให้เห็นว่าอิทธิพลของโคโรนาวินด์ที่เกิดในกระแสลมร้อนเหนือแพคเกจทำให้อัตราการอบแห้งมีค่าเพิ่มขึ้นอย่างมาก และการเพิ่มขนาดของสนามไฟฟ้ามีผลทำให้อุณหภูมิภายในแพคเกจสูงขึ้น นอกจากนี้ยังพบว่าการจัดเรียงชั้นของลูกแก้วในวัสดุพอร์นมีผลต่อกลไกของการแพร่ของไอน้ำ (Vapor diffusion) และการไหลแบบคาปิลลารี (Capillary flow) ภายในแพคเกจ โดยแพคเกจที่บรรจุลูกแก้วที่มีขนาดเล็กกว่าจะให้แรงดันคาปิลลารีที่สูงกว่าและใช้เวลาในการอบแห้งที่สั้นกว่าแพคเกจที่บรรจุลูกแก้วที่มีขนาดใหญ่

งานนี้ได้ทำวิจัยต่อเนื่องจากงานที่ทำโดย Chaktranond และ Rattanadecho [10] ศึกษาผลของการจัดวางตำแหน่งอิเล็กโทรด โดยทำการปรับเปลี่ยนจำนวนแท่งอิเล็กโทรดตั้งแต่ 1, 3 และ 4 เส้น และระยะห่างของอิเล็กโทรดกับกราวด์ตั้งแต่ 1 ถึง 6 เซนติเมตร โดยสนามไฟฟ้าแรงดันสูงทดสอบที่ 15 กิโลโวลต์

2. หลักการการเพิ่มประสิทธิภาพการอบแห้งโดยใช้โคโรนาวินด์

จากรูปที่ 1 ลมร้อนที่ไหลผ่านบริเวณที่มีสนามไฟฟ้าแรงดันสูงจะถูกทำให้เกิดโคโรนาวินด์และเกิดการไหลแบบหมุนวน (Circulating flow) บริเวณเหนือวัสดุพอร์น อิทธิพลของลมร้อนที่หมุนวนจะทำให้เพิ่มประสิทธิภาพการถ่ายเทมวลจากผิวหน้าและเพิ่มการ

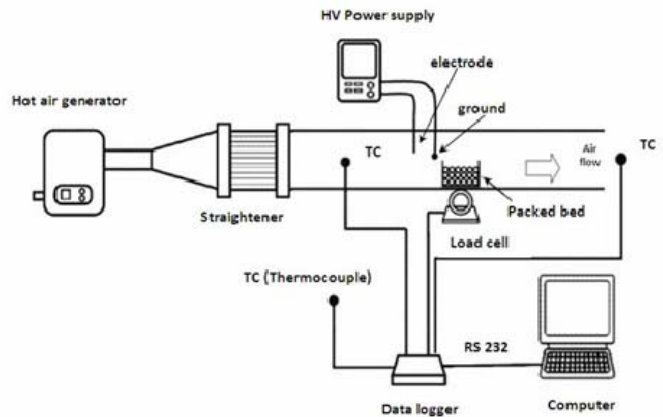
ถ่ายความร้อนจากลมร้อนไปสู่วัสดุพอร์น ทำให้อัตราการอบแห้งเร็วขึ้น [10]

รูปที่ 1 แสดงการเพิ่มการถ่ายเทความร้อนและมวลด้วยโคโรนาวินด์ [10]

3. วิธีการทดลองและอุปกรณ์

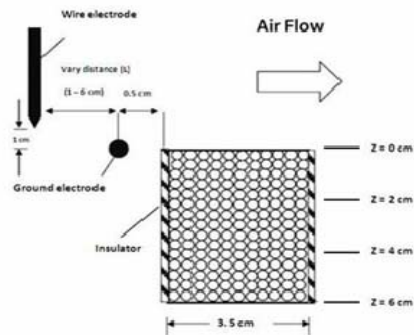
แผนภาพชุดทดสอบแสดงดังรูปที่ 2 อากาศร้อนไหลผ่านอุโมงค์ลมที่มีหน้าตัดทดสอบ 15×15 ตารางเซนติเมตร กระแสไฟฟ้าแรงดันสูงสำหรับทำให้เกิดโคโรนาวินด์ถูกสร้างจากเครื่องกำเนิดไฟฟ้าแรงดันสูง (High voltage power supply) กระแสไฟฟ้าไหลจากขั้วอิเล็กโทรดผ่านอากาศไปยังกราวด์ ขั้วอิเล็กโทรดและกราวด์ซึ่งทำจากลวดทองแดงถูกที่ติดตั้งในทิศทางตั้งฉากและขวางกับทิศทางการไหลของอากาศร้อนตามลำดับ

รูปที่ 2 แสดงแผนภาพชุดทดสอบ

อุณหภูมิของอากาศถูกวัดค่าโดยเทอร์โมคัปเปิล (Thermocouple type K, TC) ซึ่งติดตั้งด้านหน้าและด้านหลังของหน้าตัดทดสอบ (Test section) โดยเทอร์โมคัปเปิลที่ติดตั้งด้านหน้าของหน้าตัดทดสอบยังทำหน้าที่ส่งสัญญาณไปควบคุมการทำงานของเครื่องสร้างลมร้อนเพื่อรักษาให้อุณหภูมิลมร้อนที่ไหลเข้าหน้าตัดทดสอบไว้ให้คงที่ที่ 60 องศาเซลเซียส หน้าหนักของความชื้นภายในแพคเกจที่เปลี่ยนไปตามเวลาถูกอ่านค่าจากเครื่องชั่งน้ำหนักแบบโหลดเซลล์ (Load cell) กล้องแพคเกจที่ใช้ในงานวิจัยนี้ทำจากแผ่นอะคริลิก (Acrylic plate) หนา 0.8 มิลลิเมตร ลูกแก้วและน้ำถูกบรรจุในกล่องแพคเกจมี

ขนาด $3.2 \times 11.8 \times 6$ ลูกบาศก์เซนติเมตร เพื่อสังเกตการเปลี่ยนแปลงอุณหภูมิภายในแพคเบต ลวดไฟเบอร์ออปติก (LUXTRON Fluoptic Thermometer, Model 790, Santa Clara, Canada, accurate to ± 0.5 องศาเซลเซียส) จำนวน 4 เส้นถูกติดตั้งไว้ที่ระดับ 0, 2, 4 และ 6 เซนติเมตร (วัดจากผิวด้านบนลงไปในแพคเบต) และแสดงลักษณะการจัดวางอิเล็กโทรดกับกราวด์โดยให้ระยะห่างระหว่างอิเล็กโทรดกับกราวด์เป็น L ดังแสดงในรูปที่ 3 ค่าต่างๆ ของอุณหภูมิของกระแสลม อุณหภูมิภายในแพคเบต และน้ำหนักของแพคเบต ณ เวลาต่างๆ ถูกบันทึกค่าโดยเครื่องบันทึกข้อมูล (Datataker DT505)

รูปที่ 3 แสดงขนาดของแพคเบตและตำแหน่งของอิเล็กโทรด

ในการทดลองความเร็วของอากาศมีค่าเฉลี่ยประมาณ 0.35 เมตรต่อวินาที และแรงดันไฟฟ้าที่ใช้มีค่า 15 กิโลโวลต์ ซึ่งเป็นแรงดันที่ไม่ทำให้เกิดสปาร์คของกระแสไฟฟ้า (Breakdown voltage or ion spark) รายละเอียดของสภาวะการทดลองแสดงในตารางที่ 1 และ 2 ตารางที่ 1 สภาวะทดสอบ

Condition	Symbol	Value
Initial moisture	M_{in}	12.52 %db
Drying temperature	T	60 °C
Ambient temperature	T_M	25 °C
Mean air velocity	U_b	0.35 m/s
Applied voltage	V	15 kV
Drying time	t	~ 24 hr
Glass beads	d	0.125

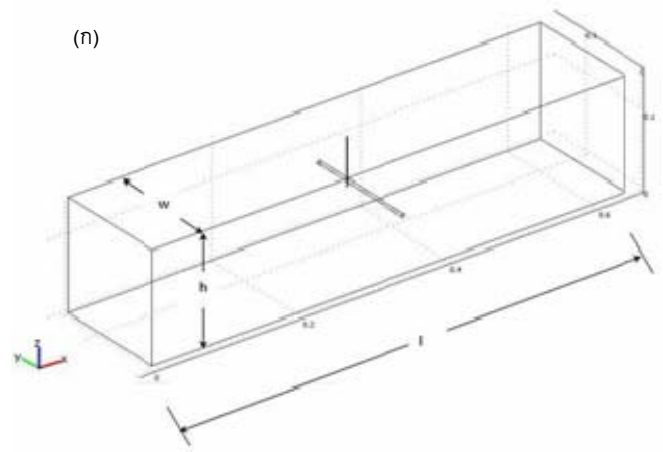
ตารางที่ 2 คุณลักษณะของแพคเบต

Diameter, d (mm)	Porosity, ϕ	Permeability, K (m^2)
0.125	~ 0.385	~ 8.41×10^{-12}

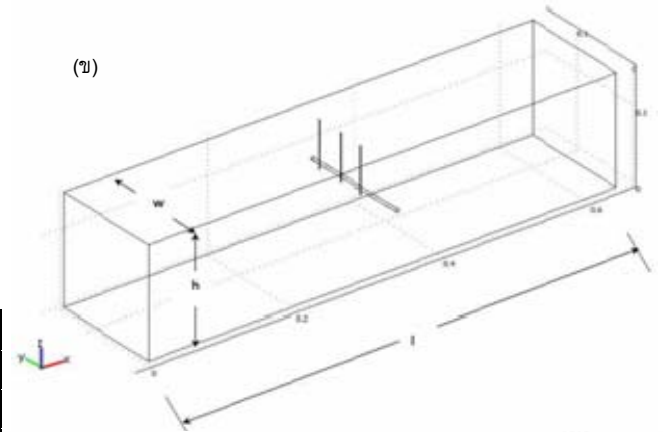
4. การคำนวณสนามไฟฟ้า (Electric field calculation)

เพื่อแสดงแนวเส้นสนามไฟฟ้าจึงกำหนดโดเมนของการคำนวณและขอบเขตเงื่อนไขมีขนาด $64 \times 15 \times 15$ ลูกบาศก์เซนติเมตร ดังรูปที่ 4 กำหนดให้ไอโซพ็อตลัมทำจากวัสดุที่เป็นฉนวนมีความยาว l ความกว้างเท่ากับ w และความสูงเท่ากับ h โดยตัวแปรที่ทำการศึกษา คือ จำนวนแท่งอิเล็กโทรดให้เป็น n ศึกษาตั้งแต่ $n = 1$,

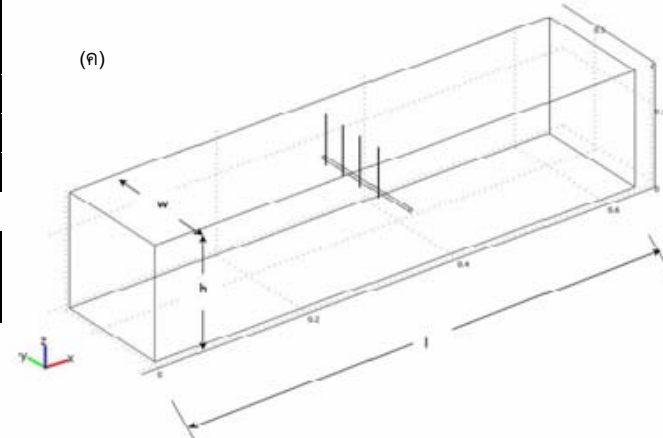
3 และ 4 เส้น โดยตำแหน่งของกราวด์อยู่ห่างจากพิกัดเริ่มต้นในแนวแกน x เป็นระยะ 0.34 เมตรเสมอ ต่อจากนั้นเลือกอิเล็กโทรดให้ห่างจากกราวด์ไปทางด้านซ้ายเป็นระยะ L เมื่อศึกษาที่ L ตั้งแต่ 1 ถึง 6 เซนติเมตร โดยรูปที่ 4 (ก) ถึง (ค) แสดงโดเมนของการคำนวณและเงื่อนไขขอบเขตที่ n ต่างๆ โดยใช้สนามไฟฟ้าแรงดันสูงที่ 15 กิโลโวลต์ ปลอยที่ปลายเข็มของอิเล็กโทรด

(ก)

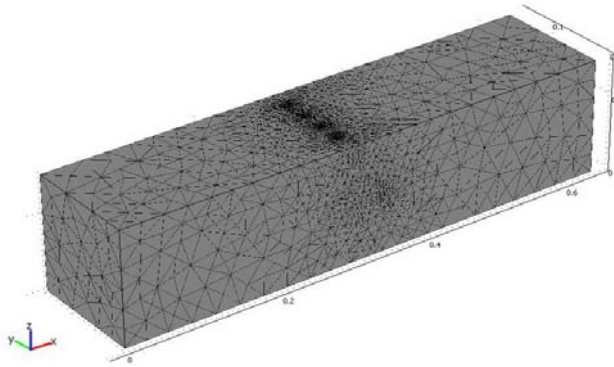

(ข)

รูปที่ 4 แสดงโดเมนของการคำนวณและเงื่อนไขขอบเขตที่ใช้จำนวนอิเล็กโทรดต่างๆ (ก) $n = 1$ (ข) $n = 3$ และ (ค) $n = 4$

การวิเคราะห์ปัญหาทางวิศวกรรมในการศึกษานี้ใช้การวิเคราะห์ทางไฟไนต์เอลิเมนต์แบบสามมิติชนิดเอลิเมนต์สามเหลี่ยม (Triangular element) จำนวน 150,000 เอลิเมนต์ ดังแสดงในรูปที่ 5

รูปที่ 5 แสดงตัวอย่างกริดที่ใช้คำนวณ (Grid generation)

4.1 การวิเคราะห์สนามแม่เหล็กไฟฟ้า

ในระบบการทำความร้อน โดยปกติการอธิบายพฤติกรรมของสนามแม่เหล็กไฟฟ้าจะกระทำโดยการจำลองผ่านสมการของแมกซ์เวลล์ (Maxwell's equations) ใช้ธิบายการเปลี่ยนแปลงของสนามไฟฟ้า เมื่อใส่เงื่อนไขขอบเขตที่สมบูรณ์ลงไปก็สามารถอธิบายพฤติกรรมของสนามแม่เหล็กไฟฟ้าได้อย่างสมบูรณ์ ดังสมการที่ 1

$$\nabla \cdot \epsilon \vec{E} = q \quad (1)$$

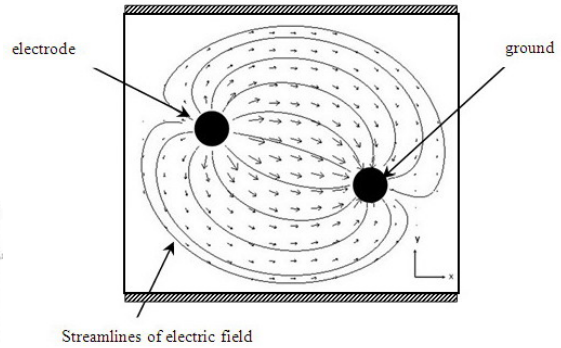
เมื่อ ϵ คือ ค่าเปอร์มิตติวิตีของของไหล (Permittivity of fluid, F/m) E คือ ความเข้มสนามไฟฟ้า (Electric field strength, V/m) q คือ ความหนาแน่นของประจุไฟฟ้า (Charge density) โดยความเข้มของสนามไฟฟ้าอธิบายจากสมการที่ 2

$$E = -\nabla \cdot V \quad (2)$$

เมื่อ V คือ ความต่างศักย์ไฟฟ้า (Voltage, V)

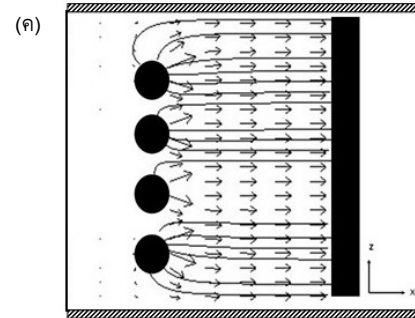
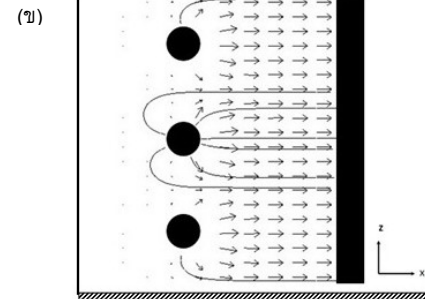
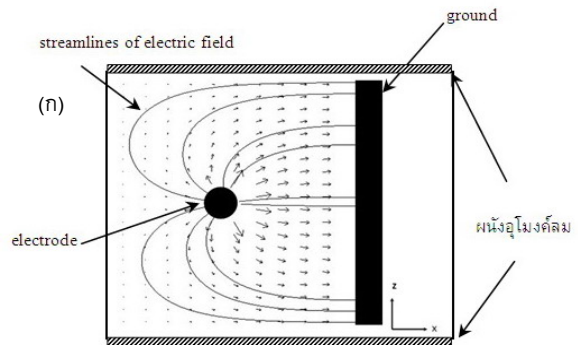
4.2 ผลของการคำนวณรูปแบบสนามไฟฟ้า

แบบจำลองที่ใช้ในการคำนวณใช้ Electrostatic module กำหนดให้ห่อเป็นห่อเปล่าสามมิติมีอากาศไหลผ่าน ด้านทุกด้านของห่อทำจากฉนวน กำหนดเป็นพื้นผิวที่ไม่รับประจุ (Zero charge/symmetry) ภายในมีขั้วอิเล็กโทรดกำหนดเป็นความต่างศักย์ไฟฟ้า (Electric potential) และตัวเหนี่ยวนำประจุกำหนดเป็นกราวด์ (Ground) รูปที่ 6 แสดงทิศทางด้านข้าง (Side view) และรูปที่ 7 แสดงทิศทางด้านบน (Top view)

Streamlines of electric field

รูปที่ 6 แสดงทิศทางด้านข้างของสนามไฟฟ้า

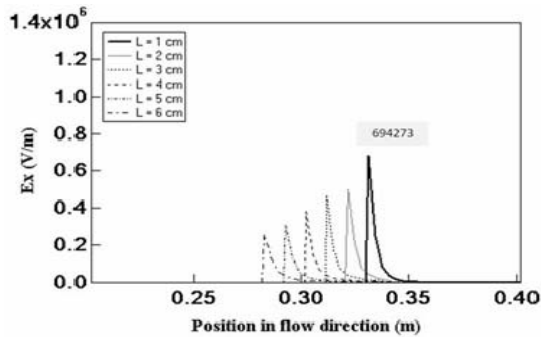
รูปที่ 7 แสดงทิศทางด้านบนของสนามไฟฟ้า

เมื่อ (ก) $n = 1$ (ข) $n = 3$ และ (ค) $n = 4$

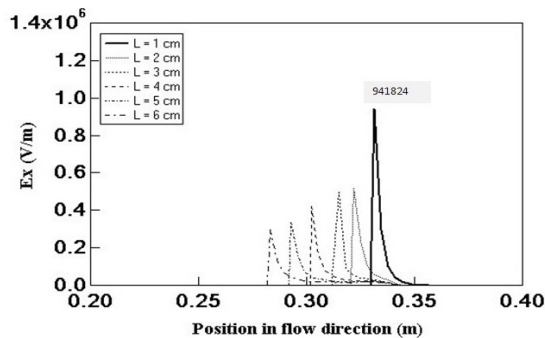
จากรูปแสดงให้เห็นว่าสนามไฟฟ้าแรงดันสูงถูกปล่อยจากปลายขั้วอิเล็กโทรด สนามไฟฟ้าทั้งหมดจะวิ่งเข้ามาหากกราวด์เป็นลักษณะสมมาตร ทำให้เกิดความเข้มสนามไฟฟ้าที่ระหว่างอิเล็กโทรดกับกราวด์ โดยความเข้มที่สูงที่สุดเกิดที่ปลายขั้วอิเล็กโทรด

4.3 ผลของจำนวนแท่งอิเล็กโทรด

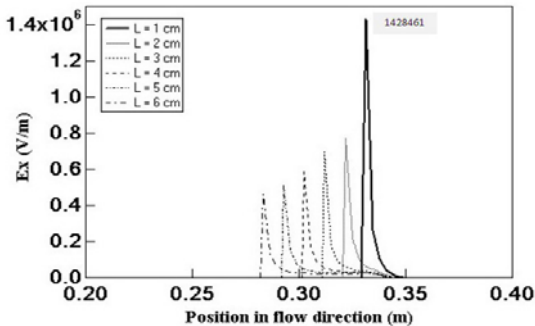
การจัดวางตำแหน่งของอิเล็กโทรดมีผลต่อความเข้มของสนามไฟฟ้า รูปที่ 8 ถึง 10 ทำการศึกษา $n = 1, 3$ และ 4 เปรียบเทียบกับ L ตั้งแต่ 1 ถึง 6 เซนติเมตร

รูปที่ 8 แสดงสนามไฟฟ้าที่ $n = 1$ ศึกษาที่ $L = 1$ ถึง 6

รูปที่ 9 แสดงสนามไฟฟ้าที่ $n = 3$
พิจารณาอิเล็กโทรดเส้นที่ 2 ศึกษาที่ $L = 1$ ถึง 6

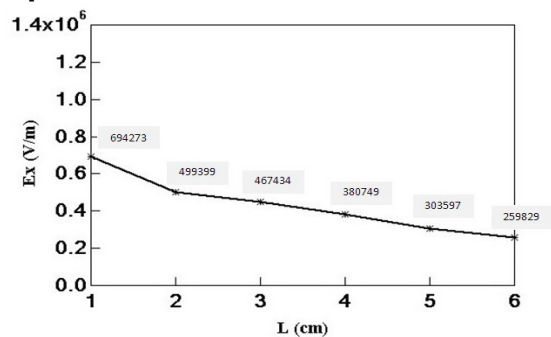

รูปที่ 10 แสดงสนามไฟฟ้าที่ $n = 4$
พิจารณาอิเล็กโทรดเส้นที่ 3 ศึกษาที่ $L = 1$ ถึง 6

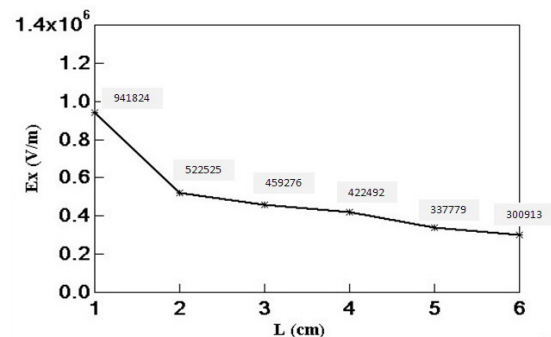
กำหนดให้ E_x คือ ความเข้มสนามไฟฟ้าในแนวแกน x (Electric field in x component, V/m) เมื่อพิจารณาอิเล็กโทรดแต่ละเส้น รูปที่ 9 ที่ $n = 3$ พบว่าที่ปลายอิเล็กโทรดเส้นที่ 2 ให้ความเข้มของสนามไฟฟ้าสูงที่สุด เนื่องจากที่ปลายอิเล็กโทรดเส้นที่ 1 และ 3 เกิดการหักล้างกันกับผนังท่อและอิเล็กโทรดข้างเคียง ส่งผลให้เกิดความเข้มของสนามไฟฟ้าสูงที่สุดที่ขั้วกลาง ส่วนรูปที่ 10 ที่ $n = 4$ ปลายอิเล็กโทรดเส้นที่ 3 ให้ความเข้มของสนามไฟฟ้าสูงที่สุด เนื่องจากที่ปลายอิเล็กโทรดเส้นที่ 1 และ 4 เกิดการหักล้างกันกับผนังท่อและอิเล็กโทรดข้างเคียงเช่นเดียวกับกรณีที่ผ่านมา แตกต่างกันที่

ปลายอิเล็กโทรดเส้นที่ 2 ถูกอิทธิพลจากขั้วข้างเคียงหักล้าง ส่งผลให้ความเข้มสนามไฟฟ้าต่ำที่สุด จึงทำให้สนามไฟฟ้าวิ่งเข้ามาที่ปลายอิเล็กโทรดเส้นที่ 3 มากที่สุด แต่ไม่สูงเด่นชัดมากกว่าเส้นอื่นนัก จากรูปที่ 8 ถึง 10 แสดงให้เห็นว่าการจัดวางตำแหน่งอิเล็กโทรดมีผลต่อแนวและขนาดของสนามไฟฟ้า กล่าวคือ เมื่อพิจารณา $n = 1, 3$ และ 4 ทำให้ทราบว่าเมื่อจำนวนแท่งอิเล็กโทรดเพิ่มมากขึ้นจะทำให้ความเข้มของสนามไฟฟ้ามีค่ามากขึ้น

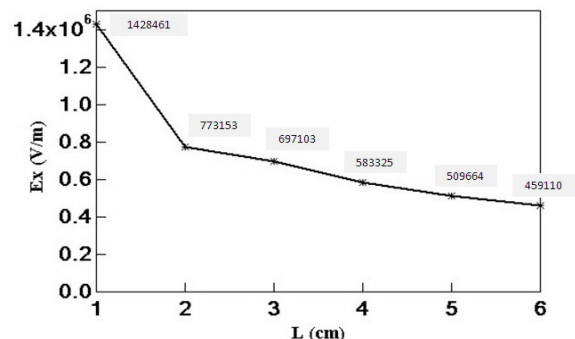
เมื่อพิจารณาผลของระยะห่างระหว่างอิเล็กโทรดกับกราวด์ที่ L ตั้งแต่ 1 ถึง 6 พบว่าเมื่อระยะห่างยิ่งน้อยยิ่งทำให้การเพิ่มความเข้มของสนามไฟฟ้าสูงขึ้น โดยที่ $L = 1$ ให้ความเข้มสนามไฟฟ้าที่สูงอย่างเด่นชัดกว่าที่ตำแหน่งอื่นมาก ซึ่ง L ตั้งแต่ 2 ถึง 6 ให้ค่าสนามไฟฟ้าที่ลดลงอย่างเป็นเส้นตรง พิจารณาสถาปัตยกรรมไฟฟ้าในตำแหน่งที่ให้ค่าสนามไฟฟ้าสูงที่สุดของแต่ละอิเล็กโทรดเปรียบเทียบกับ L ตั้งแต่ 1 ถึง 6 ดังรูปที่ 11 ถึง 13

รูปที่ 11 แสดงสนามไฟฟ้าที่ให้ค่าสูงที่สุดของ $n = 1$
ศึกษาที่ $L = 1$ ถึง 6

รูปที่ 12 แสดงสนามไฟฟ้าที่ให้ค่าสูงที่สุดของ $n = 3$
ศึกษาที่ $L = 1$ ถึง 6

รูปที่ 13 แสดงสนามไฟฟ้าที่ให้ค่าสูงที่สุดของ $n = 4$
ศึกษาที่ $L = 1$ ถึง 6

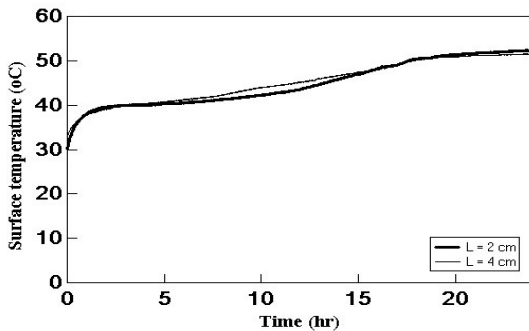
จากรูปพบว่าตำแหน่งที่ให้ค่าสนามไฟฟ้าที่สูงที่สุดเกิดขึ้นที่ปลายอิเล็กโทรด และยังพบว่าตำแหน่งสนามไฟฟ้ากับระยะห่างแปรผกผันกันเป็น $E \propto \frac{1}{R}$ เมื่อ E คือ ความเข้มสนามไฟฟ้า และ R คือ ระยะห่างระหว่างอิเล็กโทรดและกราวด์

5. อิทธิพลของสนามไฟฟ้าที่มีต่อการถ่ายเทมวลและความร้อนในแพคเบต

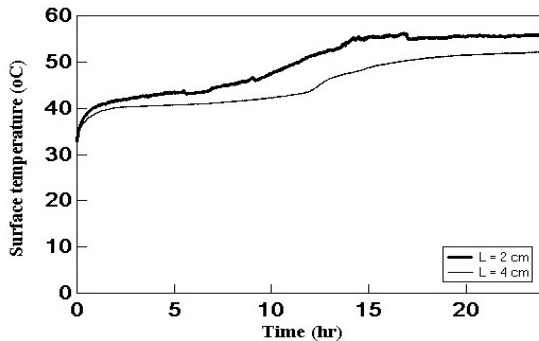
เพื่อสังเกตอิทธิพลของสนามไฟฟ้าที่มีต่อแพคเบต โดยศึกษาผลของจำนวนอิเล็กโทรด ผลของระยะห่างระหว่างอิเล็กโทรดและกราวด์ รวมไปถึงผลของอุณหภูมิและมวลที่ผิวของแพคเบต งานวิจัยนี้วัดค่าอุณหภูมิของกระแสลมที่ตำแหน่งด้านหน้าและด้านหลังของแพคเบต และพบว่าอุณหภูมิของกระแสลมก่อนและหลังแพคเบตมีค่าใกล้เคียงกันมาก จากการทดสอบข้างต้นสรุปได้ว่าอิทธิพลของความร้อนจากลวดอิเล็กโทรดมีผลน้อยมากต่อการเปลี่ยนแปลงของอุณหภูมิภายในแพคเบต ต่อมาจึงทำการทดสอบอุปกรณ์โดยทำการปรับเปลี่ยน L ตั้งแต่ 1 ถึง 6 พบว่าที่ $L = 1$ เกิดสปาร์คของกระแสไฟฟ้า (Breakdown voltage or ion spark) จึงไม่สามารถทำการทดลองที่ค่านี้ได้

5.1 ผลของระยะห่างระหว่างอิเล็กโทรดและกราวด์

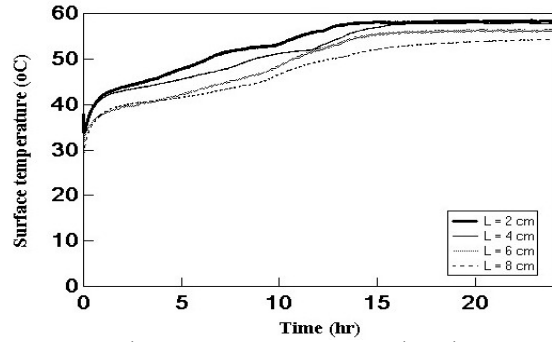
รูปที่ 14 ถึง 16 แสดงระยะห่างระหว่างอิเล็กโทรดและกราวด์ที่มีผลต่อการอบแห้งของวัสดุพูนโดยใช้ลมร้อนร่วมกับสนามไฟฟ้าที่ $n = 1, 3$ และ 4 พบว่าในช่วง 2 ชั่วโมงแรกอุณหภูมิที่ผิวของแพคเบตเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วจนกระทั่งเริ่มคงที่ที่เวลาประมาณ 15 ชั่วโมง

รูปที่ 14 แสดงอุณหภูมิของแพคเบตที่ผิว เมื่อ $n = 1$ ที่ $L = 2$ และ 4 ที่ 15 กิโลโวลต์

รูปที่ 15 แสดงอุณหภูมิของแพคเบตที่ผิว เมื่อ $n = 3$ ที่ $L = 2$ และ 4 ที่ 15 กิโลโวลต์

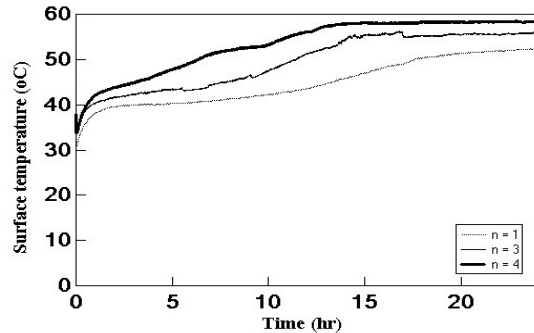

รูปที่ 16 แสดงอุณหภูมิของแพคเบตที่ผิว เมื่อ $n = 4$ ที่ $L = 2, 4, 6$ และ 8 ที่ 15 กิโลโวลต์

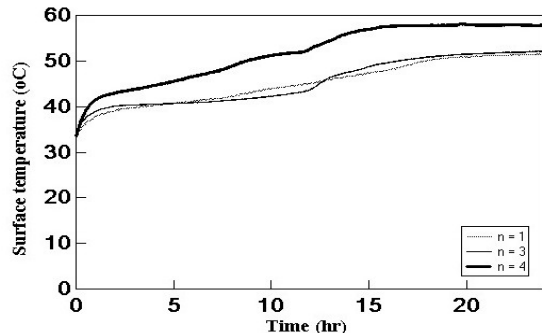
เมื่อศึกษาอุณหภูมิของแพคเบตที่มีการปรับเปลี่ยนระยะห่างของอิเล็กโทรดกับกราวด์ เมื่อศึกษาที่ n ต่าง ๆ จากรูปที่ 14 พบว่าเมื่อ n เท่ากับ 1 เส้น แทบจะไม่มี ความแตกต่างของอุณหภูมิแพคเบต แต่เมื่อเพิ่มจำนวนของอิเล็กโทรดแสดงในรูปที่ 15 เมื่อ $n = 3$ พบว่ามีความแตกต่างของอุณหภูมิแพคเบตอย่างชัดเจน และเมื่อพิจารณารูปที่ 16 จากอุณหภูมิของแพคเบตทำให้ทราบว่าระยะห่างน้อยจะให้การอบแห้งที่เร็วกว่า และจากกรณีศึกษาทั้งหมดที่ $L = 2$ เซนติเมตร ให้ค่าการอบแห้งที่ผิวของแพคเบตที่ดีที่สุด

5.2 ผลของจำนวนอิเล็กโทรด

รูปที่ 17 ถึง 18 แสดงผลของจำนวนอิเล็กโทรดที่มีผลต่อการอบแห้งของวัสดุพูนโดยใช้ลมร้อนร่วมกับสนามไฟฟ้าที่ $L = 2$ และ 4

รูปที่ 17 แสดงอุณหภูมิของแพคเบตที่ผิว เมื่อ $L = 2$ ที่ $n = 1, 3$ และ 4 ที่ 15 กิโลโวลต์

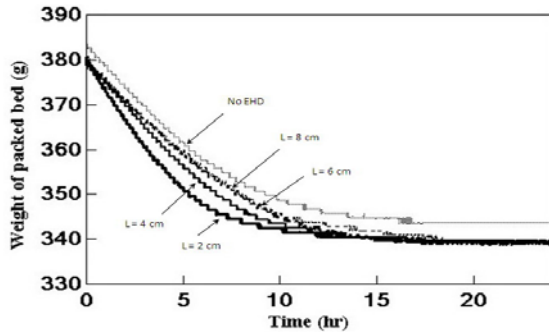

รูปที่ 18 แสดงอุณหภูมิของแพคเบตที่ผิว เมื่อ $L = 4$ ที่ $n = 1, 3$ และ 4 ที่ 15 กิโลโวลต์

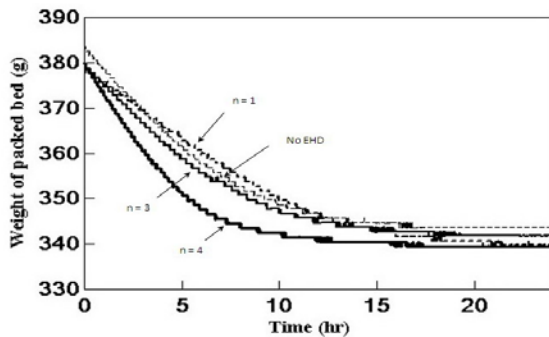
เมื่อศึกษาอุณหภูมิของแพคเบดที่มีการปรับเปลี่ยนจำนวนของอิเล็กโทรด จากรูปที่ 17 เมื่อ $L = 2$ เมื่อพิจารณา $n = 1, 3$ และ 4 อุณหภูมิสุดท้ายของกระบวนการมีค่าประมาณ 52, 56 และ 59 องศาเซลเซียส ตามลำดับ แสดงว่า ที่ $n = 4$ ให้การอบแห้งที่ดีที่สุด เมื่อพิจารณารูปที่ 18 ที่ $L = 4$ พบว่าที่ $n = 4$ อุณหภูมิสุดท้ายที่ผิวของแพคเบดประมาณ 58 องศาเซลเซียส แต่ที่ $n = 1$ และ 3 อุณหภูมิสุดท้ายที่ผิวของแพคเบดไม่ค่อยมีความแตกต่างกันมากนัก

5.3 ผลของระยะห่างและจำนวนอิเล็กโทรด

จากการทดลองที่ผ่านมาทำให้ทราบว่า เมื่อจำนวนของแท่งอิเล็กโทรดมากจะทำให้เกิดสนามไฟฟ้าสูงกว่า รูปที่ 19 จึงพิจารณามวลในกระบวนการอบแห้งที่ $n = 4$ เปรียบเทียบกับระยะต่างๆ ระหว่างอิเล็กโทรดและกราวด์ที่ $L = 2, 4, 6$ และ 8 และยังทราบว่าระยะห่างของอิเล็กโทรดยิ่งน้อย ยิ่งทำให้เกิดสนามไฟฟ้าสูงกว่า รูปที่ 20 จึงพิจารณามวลในกระบวนการอบแห้งที่ $L = 2$ เปรียบเทียบกับจำนวนอิเล็กโทรดต่างๆ ที่ $n = 1, 3$ และ 4 โดยทั้งสองกรณีเปรียบเทียบกับกรณีไม่ใช้สนามไฟฟ้า

รูปที่ 19 แสดงการเปรียบเทียบมวลในกระบวนการอบแห้งที่เวลาต่างๆ ที่ $n = 4$

รูปที่ 20 แสดงการเปรียบเทียบมวลในกระบวนการอบแห้งที่เวลาต่างๆ เมื่อ $L = 2$

จากรูปที่ 19 พิจารณาที่ $n = 4$ พบว่าการใช้สนามไฟฟ้าทำให้มวลของแพคเบดลดลงเร็วกว่าการไม่ใช้สนามไฟฟ้า และยิ่งพบว่าที่ $L = 2$ ให้มวลที่ลดลงเร็วกว่าทุกกรณี เมื่อพิจารณารูปที่ 20 ที่ $L = 2$ พบว่าที่ $n = 4$ ให้มวลของแพคเบดลดลงเร็วที่สุด เมื่อศึกษาที่ $n = 1, 3$ และไม่ใช้สนามไฟฟ้าพบว่าไม่มีความแตกต่างกันมากนัก

6. บทสรุป

งานวิจัยนี้ได้ทำการศึกษาผลของการจัดวางตำแหน่งอิเล็กโทรดที่มีผลต่อประสิทธิภาพการถ่ายเทมวลและความร้อนในวัสดุพูน

ที่อยู่ภายใต้กระบวนการอบแห้งแบบใช้ลมร้อนร่วมกับสนามไฟฟ้า จากการศึกษาพบว่าตำแหน่งการจัดวางอิเล็กโทรดมีผลอย่างเด่นชัดต่อกลไกการถ่ายเทความร้อนและมวลภายในวัสดุพูนไม่อิ่มตัว เมื่อทำการคำนวณอิทธิพลของสนามไฟฟ้าเปรียบเทียบกับจำนวนและระยะห่างของแท่งอิเล็กโทรด พบว่าเมื่อจำนวนของแท่งอิเล็กโทรดเท่ากับ 4 เส้น จะทำให้เกิดสนามไฟฟ้าสูงกว่าจำนวน 1 และ 3 เส้น และเมื่อระยะห่างระหว่างอิเล็กโทรดและกราวด์ที่ 2 เซนติเมตรยิ่งทำให้การเพิ่มความเข้มข้นของสนามไฟฟ้าสูงกว่าที่ 4, 6 และ 8 เซนติเมตร โดยที่ระยะห่างระหว่างอิเล็กโทรดและกราวด์จะมีผลมากกว่าจำนวนอิเล็กโทรด ซึ่งการใช้สนามไฟฟ้าเป็นผลทำให้เกิดการหมุนวนที่เรียกว่าโคโรนาวินด์ (Corona wind) มีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น โดยสนามไฟฟ้ากับระยะห่างแปรผกผันกันเป็น $E \propto \frac{1}{R}$ ซึ่งผลการคำนวณสอดคล้องกับผลการทดลอง กล่าวคือ เมื่อระยะห่างระหว่างอิเล็กโทรดกับกราวด์ยิ่งน้อย และจำนวนอิเล็กโทรดที่มากทำให้อัตราการอบแห้งดีขึ้น

7. เอกสารอ้างอิง

- [1] Alem, R. A., and Lai, F.C. (2005). EHD-enhanced drying of partially wetted glass beads. *Drying Technology*, 23: 597-609,
- [2] Lai, F.C. (2010). A prototype of EHD-enhanced drying system. *Journal of Electrostatics* 68 ,101-104.
- [3] Jewell, L. N., Karpov, S., Krichtafovitch, I., Jayanty, V., Hsu, C., and Mamishev, A. (2008). Modeling of corona-induced electrohydrodynamics flow with COMSOL multiphysics, Proc.ESA Annual Meeting on Electrostatics, Paper E1.
- [4] Yabe, A., Mori, Y., and Hijikata, K. (1996). Active heat transfer enhancement by utilizing electric fields. *Annual reviews of heat transfer*, Vol. 7, pp. 193-244.
- [5] Lai, F.C., and Lai, K. W., (2002). EHD-enhanced drying with wire electrode. *Drying Technology*, 20(7),1393-1405
- [6] Kasayapanand, N. (2006). Numerical study of electrode bank enhanced heat transfer. *Applied Thermal Engineering* 26 ,1471-1480.
- [7] Kasayapanand, N., Tiansuwan, J., Asvapoositkul, W., Vorayos, N., and Kiatsiriroat, T. (2002). Effect of the electrode arrangements in tube bank on the characteristic of electrohydrodynamic heat transfer enhancement: low Reynolds Number, *J.Enhanced Heat Transfer*, vol. 9.
- [8] Lai, F. C., and Sharma, R. K. (2005). EHD-Enhanced drying with multiple needle electrode. *Journal of Electrostatics* 63 ,223-237.
- [9] Kasayapanand, N. (2006). Numerical study of electrode bank enhanced heat transfer. *Applied Thermal Engineering* 26, 1471-1480.
- [10] Chakranond, C., and Ratandecho, P. (2009). Enhancement of mass and heat transfer in the unsaturated packed-bed with electric fields. 8th Conference of Heat and Mass Transfer Network of Thailand.